

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.602/2019/9.

A tanács tagjai:

Böszörményiné dr. Kovács Katalin a tanács elnöke

Dr. Kovács Zsuzsanna előadó bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

A felperesek:

... I. rendű

... II. rendű

A felperesek képviselője:

Árva Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Árva Katalin ügyvéd)

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Bérczes Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bérczes László ügyvéd)

Beavatkozó az alperes oldalán:

...

Beavatkozó képviselője:

SBGK Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Szamosi Katalin ügyvéd)

A per tárgya:

Európai uniós védjegy bitorlásának megállapítása és európai uniós védjegy törlése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek:

I. és II. rendű felperesek

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú európai uniós védjegy bíróság 8.Pf.20.985/2018/13.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék, mint európai uniós védjegy bíróság 1.P.24.784/2017/28.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 730.250 (hétszázharmincezer-kétszázötven) forint, a beavatkozónak 571.500 (ötszázhetvenegyezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperesek jogosultjai a ... elsőbbségű ... lajstromszámú „...” szóvédjegynek, amelynek oltalma a 17., 18., 20., 25. és 45. osztályokba sorolt árukra és szolgáltatásokra terjed ki. A felperesek a védjegyet gazdasági tevékenység körében nem használják.
- [2] Az alperes gazdasági társaság a „...” internetes oldalán ... kollekciót is bemutató ruházati termékeket forgalmaz, a ruházati termékeken „... KOLLEKCIÓ”, „... PORCELÁN”, illetve „... PORECLÁN KOLLEKCIÓ” megjelölések szerepelnek.
- [3] Az alperesi beavatkozó porcelán termékeket állít elő, a ... jogutóda, évtizedek óta jogosultja számos, a „...” szó- és ábrás védjegynek, amelyek oltalma a 25. áruosztály kivételével több áru- és szolgáltatási osztályra kiterjed. Az I. és II. rendű felperesek a ... család leszármazói, egyben a beavatkozó kisebbségi részvényesei, akik tudomással bírnak a cég tevékenységéről és ismerik lajstromozott védjegyeit.
- [4] A beavatkozó és az alperes 2017. március 31-én megállapodtak, hogy díj fizetése ellenében az alperes ruházati termékein díszítésként használja a beavatkozó által gyártott porcelánokon lévő rajzolt, illetve festett dekorációkat, továbbá azok forgalmazása és reklámozása során használja a „...” és „... Porcelán” megjelöléseket mint a beavatkozót megillető védjegyet, illetve kereskedelmi nevet.

A kereseti kérelem és az ellenkérelem

- [5] A felperesek keresetükben kérték megállapítani: az alperes 2017. április 25-étől azzal, hogy a védjegyükkel azonos, illetve azzal összetéveszthető megjelöléseket ruházati termékein használja, az ilyen megjelölésekkel ellátott termékeket internetes oldalain értékesíti és reklámozza, bitorolja a védjegyüket. Kérték az alperes jogsértés abbahagyására kötelezését, a további jogsértéstől való eltiltását, a jogsértő termékek lefoglalását és kereskedelmi forgalomból való visszahívását, azok jogsértő jellegétől való megfosztását, illetve megsemmisítését, továbbá az alperes elégtétel adására és adatszolgáltatásra kötelezését.
- [6] Az alperes a kereset elutasítását kérte, és viszontkeresetet terjesztett elő, amelyben a felperesek védjegyének a keletkezésére visszaható hatállyal történő - törlését kérte rosszhiszemű védjegybejelentésre hivatkozással.
- [7] A beavatkozó a kereset elutasítását és a viszontkereset teljesítését kérte.

Az első- és másodfokú ítélet

- [8] Az elsőfokú bíróság mint az elsőfokú európai uniós védjegy bíróság ítéletével elrendelte az EUTM ... lajstromszámú „...” szóvédjegy törlését, és rendelkezett az uniós védjegy törlésére vonatkozó jogerős ítéletnek az Európai Unió Szellemi Tulajdon Hivatala részére történő megküldéséről; a keresetet elutasította, és a felpereseket az alperes és a beavatkozó részére elsőfokú eljárási költség megfizetésére kötelezte.
- [9] Az elsőfokú bíróság a viszontkeresetre tekintettel, az Európai Parlament és a Tanács európai uniós védjegyről szóló 2017/1001. számú rendelete (a továbbiakban: Euvr.) 124. cikk d) pontjában

biztosított joghatósága alapján először a felperesek védjegyének, - amelyre a bitorlás iránti keresetet alapították -, oltalomképességét vizsgálta az Euvr. 59. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján. E rendelkezés szerint a védjegyet törölni kell, ha a megjelölést rosszhiszeműen jelentették be lajstromozásra. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a rosszhiszeműség megítélése során azt kellett értékelni, hogy a bejelentés időpontjában a felperesek tudták-e vagy kellő körültekintés mellett tudhatták-e, hogy a megjelölés mást illet, vezethette-e őket olyan szándék, hogy harmadik személyt akadályozzanak a jóhiszemű jogszerzésben, továbbá a megjelölést használták-e gazdasági tevékenység keretében. Az alperes által használt megjelölések és a beavatkozó védjegyei a „...” szóelem miatt az összetéveszthetőségig hasonlóak a felperesek védjegyéhez. Miután az alperes megjelölés használata a 25. áruosztályban valósult meg, amelyre a beavatkozó védjegyeinek oltalma nem terjed ki, az elsőfokú bíróság szükségesnek tartotta a beavatkozó védjegyei jóhírnevének vizsgálatát. Ennek során az elsőfokú bíróság szükségtelennek tartotta a beavatkozó felhívását a jóhírnevű védjegyeinek lajstromszám szerinti konkrét megjelölésére. A per adatai alapján megállapította, hogy a „...” védjegyek erős megkülönböztető képességgel rendelkeznek, a beavatkozó az egymással összefüggő védjegyekből álló védjegycsaláddal a fogyasztók által is jól felismerhetően jelen van a piacon, és tényként fogadta el azt is, hogy ... szakmai öröksége a magyar átlagfogyasztó általános műveltségének részét képezi. A „...” porcelán a magyar nemzeti értékekről és a hungaricumokról szóló 2012. évi XXX. törvény alapján felvitelre került a Nemzeti Értéktárba, Hungaricumnak minősül. A „...” védjegyek közismertek és jóhírnevűnek minősülnek, amelyen nem változtat a beavatkozó gazdasági társaság gazdasági recessziója. A felperesek gazdasági tevékenység keretében a védjegyet nem használták, harmadik személyeknek részben ingyenes, részben visszerhes használatot engedélyeztek a hagyomány ápolása vagy gazdasági előnszerzése céljából. Harmadik személynek adott olyan engedély, amelynek célja elsősorban nem a hagyomány ápolása, hanem saját nyereség termelése, kimeríti a visszaélészerű joggyakorlást. A felperesek nem menthetik ki magukat a rosszhiszemű bejelentés alól azzal, hogy szándékuk a családnévhez kapcsolódó reputáció megvédése volt. A felpereseket megilleti családnevük használatának joga, de csak olyan módon, hogy azzal más piaci szereplőt gazdasági tevékenységében ne akadályozzák. Az adott esetben figyelembe kellett venni a beavatkozó gazdasági helyzetét, üzletpolitikáját, amelybe az uniós védjegybejelentés illeszkedik, valamint a bejelentést övező események időbeli sorrendjét. A felperesek tudomása minősítettnek tekinthető, miután a beavatkozó gazdasági társaságban tulajdonosi résszel rendelkeznek. A bejelentés időpontjában fennálló szándék körében értékelhető az, hogy a felperesek mint a ... család leszármazói, a beavatkozónak kisebbségi részvényesei, akiknek nyilvánvaló tudomása volt arról, hogy a beavatkozó értizedek óta jogosultja különböző, a „...” szót tartalmazó védjegyeknek, amelyek a 25. osztályban nem állnak oltalom alatt. Mint tulajdonosoknak bennfentes információik voltak arról, hogy a porcelángyár versenyképessége folyamatosan csökkent, értékesítései visszaestek, gazdasági mutatói negatívak, 2016-ban felmerült a felszámolás lehetősége. Mindezek tükrében megállapítható, hogy a felpereseket a beavatkozóval szemben terhelő lojalitás és tisztesség elveinek megsértésével történt a védjegy bejelentése. A felperesek bejelentéskori szándékára a jelen védjegybitorlásra alapított igényérvényesítésre irányuló törekvésükből is vissza lehet következtetni. Céljuk az volt, hogy a „...” védjegy használatát a beavatkozó javára lajstromozott nemzeti és európai uniós védjegyek árujegyzékében nem szereplő áruk és szolgáltatások körében megakadályozzák. A felperesek tudva az alperes és a beavatkozók között fennálló gazdasági kapcsolatról, léptek fel a védjegyoltalomra hivatkozva, kifejezetten és nyíltan szembe helyezkedtek annak a gazdasági társaságnak az érdekeivel és céljaival, amelyeknek maguk is részvényesei. Ez a magatartás ellentétes az üzleti tisztesség követelményeivel. A védjegyek jóhírneve tisztességtelen kihasználásának szándéka is kimutatható azáltal, hogy a felperesek, akik nem folytatnak gazdasági tevékenységet, saját ráfordítás nélkül a gyár által a védjegyek imázsának megteremtése és fenntartása érdekében eszközölt üzleti ráfordításokat akarják kihasználni, előnyt szerezve annak

vonzerejéből és elismertségéből. A felperesek használata alapos ok nélkül történik és egyben tisztességtelen is, így a védjegy bejelentésére rosszhiszeműen került sor. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság az Euvr. 62. cikk (2) bekezdése alapján a védjegy visszaható hatályú, teljes árujegyzékre kiterjedő törléséről rendelkezett.

- [10] A felperesek fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság, mint másodfokú európai uniós védjegy bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és a felpereseket az alperes, valamint a beavatkozók részére másodfokú eljárási költség megfizetésére kötelezte.
- [11] A jogerős ítélet indokolása szerint a beavatkozó, illetve a jogelődje a felperesek által is ismert hosszú ideje használja „...” megjelölést. Magyarországon a beavatkozó megjelöléseinek domináns szövege a XIX. században kezdődött, a sok évtizedes használat folytán a porcelán és kerámiaáruk, valamint épületkerámia tekintetében közismert, amelyet az is igazol, hogy Hungaricumnak minősül. Erre tekintettel helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a „...” megjelölés jóhírnevét, amely miatt a megjelölés használata más áruosztályokban is alkalmas lehet a megkülönböztető képesség tisztességtelen kihasználására. A felperesek által hivatkozott azon körülmények, mely szerint nem látható évszám a Magyar Brands toplistán, a Hungaricum Bizottság aggodalma, az egyedi márkabolt hiánya, vagy a beavatkozó cég kedvezőtlen pénzügyi helyzete, nem teszi kétségessé jóhírnevhez szükséges mértékű ismertséget és nem teszi megállapíthatóvá a márkanév korábbi jóhírnevének erodálódását. A felperesek bejelentéskori tudattartalmának vizsgálata szempontjából nem annak volt jelentősége, hogy a felperesek tudtak-e az alperes és a beavatkozó között a „...” megjelölés használatára vonatkozó szerződésről, hanem annak, hogy a beavatkozó cégben részvényes felperesek vitathatatlanul tudtak a „...” megjelölés piaci jelenlétéről, annak a beavatkozó részéről történő használatáról és a megjelölés széleskörű ismertségéről. Erre tekintettel a felpereseknek azon magatartásából, hogy az általuk korábban ténylegesen nem használt megjelölést másnak üzleti célból használatba adták, a felperesek tisztességtelen, csalárd szándékára lehet következtetni, mert ezzel fennáll a reális veszélye a „...” megjelölés ismertsége és jóhírneve kihasználásának. A felpereseknek a hagyomány ápolásával kapcsolatos érvei súlytalanok, miután a védjegybejelentés olyan árukra és szolgáltatásokra vonatkozott, amelyek nem illeszkednek a híressé és elismertté vált tevékenység megőrzésének (porcelán, kerámia dísz tárgyak, épületkerámia) koncepciójába. A felperesek védjegyének áru és szolgáltatásai tekintetében megszerzett oltalom téves fogyasztói asszociációhoz is vezethet, azt a látszatot keltve, hogy azok a beavatkozótól származnak. A felperesek jóhiszemű és tisztességes eljárását kétségessé teszi az is, hogy a perbeli védjegyükre azt követően igényeltek oltalmat, hogy korábban, a ...-i elsőbbséggel szintén a beavatkozó védjegyeinek árujegyzékétől eltérő osztályokban ... számon lajstromozott „...” európai uniós szóvédjegyük kapcsán a beavatkozó már tiltakozott, így nyilvánvalóan tudomásuk volt arról, hogy a beavatkozó gazdasági érdekeit sérti az újabb védjegybejelentésük is. Mindehhez képest közömbös, hogy a bejelentés időpontjában a felperesek tudtak-e az alperes és a beavatkozó között létrejött szerződésről, szándékukban állt-e a beavatkozó ezen gazdasági tevékenységének az akadályozása, illetve milyen mértékű megjelölés használat kapcsolódott az együttműködéshez, miként nincs jelentősége annak sem, hogy a felperesek csekély számú részvénnel rendelkeznek a beavatkozó gazdasági társaságban. A beavatkozó és jogelődei által kifejtett, nem vitásan több, mint száz évre visszanyúló használat önmagában elégséges a „...” szó közismertségének alátámasztására. Minderre tekintettel a kialakult uniós védjegy jogi gyakorlat szempontjai mentén és az ügy egyedi sajátosságaira is figyelemmel értékelt bizonyítékok alapján az európai uniós védjegy törlésének volt helye az Euvr. 62. cikk (2) bekezdése szerint. A másodfokú bíróság alaptalannak találta az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére irányuló indítványt, figyelemmel arra, hogy arra nem adott alapot a felperesek személyes meghallgatásának, valamint a beavatkozó korábbi jóhírnevű védjegyeinek lajstromszám szerinti konkrét megjelölésének elmaradása, továbbá az elsőfokú

bíróságnak a per adatai alapján tett azon megállapítása, hogy a felperesek gazdasági tevékenység keretében nem használják a védjegyet.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [12] A jogerős ítélet ellen az I. és II. rendű felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítása, másodlagosan az alperes viszontkeresetének elutasítása érdekében.
- [13] A felperesek előadták, hogy az alperesi beavatkozó képviselőjében az ügyvédi meghatalmazást a cégvezető írta alá, amely - figyelemmel a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:29. § (1) bekezdésében és 3:113. § (1) bekezdésében foglaltakra -, nem felel meg a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 66. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek. Miután a cégvezető a jogi személynek nem törvényes képviselője, az általa a jogi képviselőnek adott ügyvédi meghatalmazás a Pp. 73/B. § (1) bekezdése alapján hatálytalan. Ez olyan súlyos eljárási szabálysértés, amely a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését indokolja.
- [14] A felperesek érdemben kifejtett álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 206. §-át, mert a bizonyítékok téves mérlegelésén és pontatlanul megállapított tényálláson alapul. Tévesen állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felperesek a védjegyüket gazdasági tevékenységük körében nem használták. Ennek cáfolatára az eljárás során előadták, hogy a gyártásra és értékesítésre kerülő termékek tervezési folyamatában személyesen is aktív részt vállaltak a ...-vel való együttműködésük keretében. A beavatkozó által a perben csatolt termékek fényképe, valamint a nevezett cég internetes oldalának tartalma pedig igazolja, hogy a felperesek a védjegyüket a kereskedelmi forgalomban megvásárolható termékeken (táskák, bőrtáskák árukra) használják. A védjegy használatát jóhiszeműen, a védjegy lajstromozását követően kezdték meg. Téves a jogerős ítéletnek az alperesi beavatkozó marketing ráfordításainak kihasználására vonatkozó megállapítása. A perben csatolt iratok alapján megállapítható, hogy a beavatkozó 2016 és 2017 évekre vonatkozó marketing kiadásai a 400.000 forintot sem érték el. A „...” védjegy jóhírve a család száz évvel ezelőtt végzett munkájának eredményeként való ismertté válásához és nem a beavatkozó jelenlegi tevékenységéhez kapcsolódik. Az elsőfokú bíróság téves megállapításával szemben, az alperes és a beavatkozó között 2017. március 31-én létrejött megállapodás nem tekinthető védjegyhasználati megállapodásnak, mert az abban engedett használat csupán hasonló, de a beavatkozó javára oltalom alatt álló védjeggyel nem azonos megjelölésre és olyan árukra (ruházati termékekre) vonatkozik, amelyekre a beavatkozó védjegyeinek oltalma nem terjed ki. Az eljáró bíróságoknak az az eljárása, hogy a Pp. 3. § (2) és (3) bekezdései alapján nem tartották szükségesnek az alperes és a beavatkozó felhívását a jóhírnevű védjegyek konkrét, lajstromszám szerinti megjelölésére, olyan súlyos eljárási szabálysértés, amely miatt indokolt lett volna a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az eljárás megismétlése. Egyes megszűnt oltalmú vagy nem használt védjegyek tekintetében bizonyos áruosztályokban a beavatkozó javára ugyanis védjegyohtalom nem áll fenn. Tévesen fogadta el az elsőfokú bíróság az alperesi beavatkozó bizonyítékait a védjegycsalád igazolására. Megalapozatlanul hagyták figyelmen kívül az eljáró bíróságok a védjegy jóhírvevének vizsgálatánál a beavatkozó csökkenő forgalmazási-értékesítési adatait, valamint a védjegy jóhírűségének elvesztését alátámasztó adatokat. Tévesen értékelték az eljáró bíróságok a beavatkozó védjegyeinek jóhírve körében a ... városához köthető ... szellemi örökséget. Kettős mércét alkalmazva minősítették az eljáró bíróságok a felperesek által harmadik személynek adott engedélyt visszaélésszerű joggyakorlásnak, míg ugyanezt a magatartást a beavatkozó esetében jogszerűnek tekintették. Nem értékelhető az alperes és a beavatkozó közötti szerződéses viszony a felperesek rosszhiszeműsége körében, miután az nem került a részvényesek felé az alapszabály rendelkezéseinek is megfelelően ismertetésre, így a felperesek szándéka nem terjedhetett ki a

fennálló gazdasági kapcsolat akadályozására, továbbá a szerződés későbbi, mint a felperesek védjegybejelentésének időpontja. Tévesen és a rendelkezésre álló bizonyítékokkal ellentétesen értékelte az elsőfokú bíróság a felperesek részvényesi mivoltát a rosszhiszeműség megállapítása körében, figyelemmel arra, hogy a felperesek mint részvényesek, ezen minőségükben nem kaptak tájékoztatást a védjegybejelentésük benyújtása előtt a beavatkozó üzletpolitikájának változásáról. A felperes és a beavatkozó közötti szerződés porcelánmedál gyártására vonatkozott, arra pedig semmilyen adat nem merült fel a perben, hogy a beavatkozónak az alperessel való együttműködésből, a „...” megjelölésnek a ruházati termékeken való szerepeltetéséből gazdasági haszna származott volna. Mindezzel szemben a felperesek bejelentéskori tudata kiterjedt arra is, hogy családnevük használata saját gazdasági tevékenységük során is jogszerű. Súlyos eljárási szabálysértésnek minősül az, hogy az elsőfokú bíróság a felpereseket személyesen nem hallgatta meg, amely a rosszhiszeműség megítéléséhez szükséges tudati viszonyok feltárásához nélkülözhetetlen lett volna.

- [15] Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. A beavatkozó részéről a jogi képviselőnek adott meghatalmazás szabályszerűségét állítva előadta, hogy a felperesek téves álláspontjával szemben, a gazdasági társaságot nem kizárólag a vezető tisztségviselő, hanem a Ptk. 3:116. § (1) és (2) bekezdései alapján a cégvezető is képviselheti. A beavatkozó jogi képviselőjének adott meghatalmazást a beavatkozónak a cégjegyzékben önálló képviseleti joggal bejegyzett cégvezetője adta, amely érvényes és jogszerű. Az alperes érdemben kifejtett álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelem a Pp. 206. § (1) bekezdésének megsértésével a bizonyítékok mérlegelését támadja, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen mérlegelésére vonatkozó okfejtést azonban nem tartalmaz. A felperesek mindössze a bizonyítékok felülmérlegelését kérik, amely a felülvizsgálati eljárásban főszabály szerint nem megengedett. A felperesek a rosszhiszemű védjegybejelentés vizsgálatához releváns védjegybejelentést megelőző időre, de azt követően sem adtak elő olyan bizonyítékot, amely alapján megállapítható lett volna részükről a „...” megjelölés gazdasági tevékenység körében történő tényleges használata. Nem sértett az elsőfokú bíróság - a felperesek által konkrétan meg nem jelölt - eljárási szabályt azzal, hogy nem hívta fel az alperest annak pontos megjelölésére, hogy konkrétan mely „...” megjelölést tartalmazó védjegyei tekintetében hivatkozik a jóhírnévre. Nem teszi megállapíthatóvá a per adatainak kirívóan okszerűtlen mérlegelését az, hogy az általános műveltség részét képező, Hungaricumnak minősülő „...” megjelölés a felperesek által is elismerten több, mint egy évszázadon át fennálló széleskörű ismertségét nem veszítette el néhány év alatt pusztán azért, mert a porcelángyár kedvezőtlen gazdasági teljesítményt mutat, illetve megjelent néhány negatív hangvételi sajtóhír a cég működésével és belső ügyeivel kapcsolatban. A felpereseknek a beavatkozó részéről a védjegyek jóhírnevének igazolására csatolt bizonyítékokkal kapcsolatos kifogásai (a Hungaricum Szövetség aggódó levele a „...” márka presztízsének erodálódásával kapcsolatban, a beavatkozó által csatolt termékkatalógus hiányos volta és a másolat rossz minősége, az, hogy a beavatkozó internetes oldala a felperesek szerint nem minősül katalógusnak, vagy a „...” termékeket árusító üzletek a felperesek szerint nem márkaboltok, a márkanevek ranglistáján nincs évszám) a mérlegelést nem teszik kirívóan okszerűtlenné. Olyan megjelölésről van szó, amely jogszabályban nevesített Hungaricum, a felmerülő bizonyítékokat a jóhírnév megítélése során ebben a gazdasági-kulturális kontextusban kellett a bíróságoknak vizsgálni. A felperesek szándékának vizsgálata során nem annak volt jelentősége, hogy a felperesek tudtak-e a beavatkozó és az alperes közötti szerződésről és arról, hogy a beavatkozó a porcelántermékeken kívül más piacokon is kívánja hasznosítani a „...” márkanevet. Jelentősége annak volt, hogy a felperesek tudata átfogta a márkanev piaci jelenlétét, széleskörű ismertségét, így annak használata sérelmes lehet a beavatkozóra nézve. A beavatkozónak a felperesek más „...” megjelölésre vonatkozó európai uniós védjegybejelentése miatti tiltakozó leveléből pedig a felperesek számára ismert volt, hogy a beavatkozó érdekeit sérti a márkanev eltérő áruosztályban

való használata is. A perben felmerült bizonyítékok alapján megállapítható, hogy a felperesek tényleges gazdasági tevékenység során nem használták a márkanévet, védjegyek által biztosított kizárólagosságot arra használják, hogy harmadik személyekkel szemben fellépjenek és a használat engedélyezéséért pénzt követeljenek. A felpereseknek az alperes és a beavatkozó közötti szerződésről való tudomása körében tett előadásukat kétségesse teszi az a tény is, hogy a felperesek képviselőjében az a jogi képviselő nyújtotta be a védjegybejelentést, aki korábban véleményezte az alperes megbízásából a beavatkozóval kötött szerződést a „...” márkanev ruházati termékekkel kapcsolatos használatáról. A felperesek személyes meghallgatásának elmaradása a felperesek által közelebből meg nem jelölt eljárási szabályt nem sért, miután a felperesek védjegy bejelentéskori tudattartamára elsősorban nem a nyilatkozataikból, hanem a feltárt bizonyítékokból lehet következtetni. A felperesek családnevének gazdasági tevékenység körében való használatát az Euvr. 14. cikke lehetővé teszi, azonban csak a tisztességes ipari és kereskedelmi gyakorlattal összhangban. Kétségtől megállapítható ugyanakkor, hogy a felperesek családnevének részét képező „...” szót tartalmazó védjegybejelentés, amellyel a felperesek kizárólagosságot kívántak szerezni, nem felel meg az üzleti tisztesség követelményének, és kifejezetten sérti a beavatkozó védjegyjogosult jogos érdekeit. A perben az is igazolást nyert, hogy a felperesek kifejezetten tudtak erről az érdeksérelemtől a védjegybejelentésük megtételekor.

- [16] A beavatkozó - tartalmilag - a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Álláspontja szerint a felperesek megalapozatlanul indítványozták a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az eljárás megismétlését arra hivatkozással, hogy a beavatkozó jogi képviselője részére adott meghatalmazás nem szabályszerű. A beavatkozó nem peres fél, a perbeli védjegy törlésére a perben félként eljáró alperes viszontkeresete alapján került sor, ezért súlytalan az alperesi beavatkozó meghatalmazásának hiányossága körében kifejtett érvelés. Ettől függetlenül a beavatkozó ellenkérelméhez csatolta a törvényes képviselők meghatalmazását, amellyel jóváhagyták a nevezett cégvezető meghatalmazását és elismerték annak teljes jogi hatályát. Előadta továbbá azt is, hogy a nevezett cégvezető képviselői joga a cégnyilvántartás szerint önálló, akit a jogi személy képviselőjére jogosult személynek kell tekinteni. A beavatkozó érdemben kifejtett érvelése szerint a felülvizsgálati állásponttal szemben, alapos ok nélküli minden használat, vagy védjegybejelentés, ha annak nincs előzménye. Sem jogszabály, sem joggyakorlat nem mondja ki, hogy egy megjelölés használata csak akkor jóhiszemű, ha azt védjegyként bejegyezték. A felperesek által hivatkozott saját védjegyhasználatuk a fogyasztókban azt a látszatot keltheti, hogy az érintett termékek a beavatkozótól származnak. Alaptalanul érveltek tehát a felperesek azzal, hogy szükségszerű és a jóhiszemű üzletvitellel összhangban álló lépés volt a saját védjegyhasználatuk megkezdése. A felperesek érvelésével szemben, a „...” védjegyek mindig az alperesi beavatkozót, illetve jogelődjét mint jogi személyt illették, így a védjegyek használata, a porcelántermékek gyártása és forgalmazása során megszerzett jóírnév is a védjegyjogosulthoz és nem a gyár egyes tulajdonosait vagy a „...” családot, illetve annak tagjait illette meg. „...” szellemi örökség” nem létezik, védjegyjogilag nem értelmezhető, abból jogokat származtatni nem lehet. A felperesek által hivatkozott körülmények pedig nem alkalmasak annak igazolására, hogy a „...” védjegy a jóhírért elvesztette. Az alperes és a beavatkozó közötti szerződés minősítésének semmilyen relevanciája nincs a rosszhiszeműség megállapítása körében. A felperesek részben kisérvényesítő mivoltukból, másrészt az alperes által gyártott ruhák perbeli védjegy bejelentését megelőzően tartott divatbemutatójából tudtak a beavatkozó és az alperes közötti szerződésről. A felperesek részéről a védjegyoltalommal való visszaélés és csalárd szándékot támasztja alá az, hogy ellenérték fejében hajlandók lettek volna engedélyezni az alperes számára védjegyük használatát a 25. áruosztályban. A per adatainak megfelelő mérlegeléssel jutottak az eljáró bíróságok arra, hogy a felperesek a védjegybejelentést visszaélészerűen és a beavatkozó jogainak korlátozása céljából, saját gazdasági hasznuk érdekében tették, amit a jelen bitorlási per és a licenccdíj iránti igény is bizonyít.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [17] A felülvizsgálati kérelem alaptalan az alábbiak szerint.
- [18] Megalapozatlanul indítványozták a felperesek a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását a felülvizsgálati kérelmükben a peres eljárás során először kifogásolt beavatkozó jogi képviselője részére adott meghatalmazás érvénytelenségére hivatkozással, mert azt nem a beavatkozó gazdasági társaság törvényes képviselőjére jogosult személy, hanem a cégvezető írta alá.
- [19] A Ptk. 3:113. § (1) bekezdése értelmében a vezető tisztségviselők munkájának segítése érdekében kinevezett cégvezető feladatait munkaviszonyban látja el. A Ptk. 3:116. § (1) bekezdése alapján a gazdasági társaságot vezető tisztségviselői és képviselőre feljogosított munkavállalói írásban cégjegyzés útján képviselik. A (2) bekezdés szerint az ügyvezetés a cégvezető számára általános képviselői jogot biztosíthat. A beavatkozó csatolta felülvizsgálati ellenkérelméhez a beavatkozó cégkivonatát annak igazolására, hogy a beavatkozó részéről a meghatalmazást aláíró ... cégvezető a beavatkozó cégjegyzésére önálló képviselői joggal rendelkezik, akit így a cégnyilvántartás közhitelessége értelmében a jogi személy képviselőjére jogosult személynek kell tekinteni. Ezért a beavatkozó gazdasági társaság képviselőjére jogosult személy részéről a jogi képviselő részére adott meghatalmazás szabályszerű [Pp. 196. § (1) bekezdés d) pont]. Ettől függetlenül az alperesi beavatkozó csatolta a felülvizsgálati kérelméhez a gazdasági társaság törvényes képviselői (igazgatóság elnöke és igazgatóság egyik tagja) által együttesen aláírt ügyvédi meghatalmazást, amelyben a meghatalmazással egyidejűleg jóváhagyták a nevezett cégvezető 2018. január 25-én kelt meghatalmazását és elismerték annak teljes jogi hatályát, valamint jóváhagyták és megerősítették a meghatalmazott jogi képviselő peres eljárás során nevükben tett valamennyi jognyilatkozatát [Ptk. 6:14. § (1) bekezdés]. A Pp. 72. §-ára figyelemmel ezért a Kúria megállapította, hogy a beavatkozó jogi képviselőjének képviselői jogosultsága aggálytalan volt.
- [20] A felperesek felülvizsgálati kérelme érdemben a bizonyítékok mérlegelését támadta, a jogerős ítélet által megsértett jogszabályként a Pp. 206. § (1) bekezdését jelölték meg.
- [21] A következetes ítélkezési gyakorlat szerint, a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére és a tényállás megváltoztatására csak kivételesen, arra az esetre kerülhet sor, ha az eljáró bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során az ügy érdemére kiható, nyilvánvalóan helytelen, iratellenes, kirívóan okszerűtlen, vagy a logika szabályaival ellentétes következtetésre jut. [BH2002.29., BH1993.768., BH1999.44.] A felülvizsgálati eljárás nem ad alapot a bizonyítékok felülmérlegelésére, ha az egyes bizonyítékokból eltérő következtetés is levonható lett volna; kizárólag az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, amikor a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni [BH2013.119.].
- [22] Az eljáró bíróságoknak a viszonykereset elbírálása körében az Euvr. 59. cikk (1) bekezdés b) pontja alapján kellett azt vizsgálniuk, hogy a felperesek keresetében állított védjegybitorlás alapjaként hivatkozott védjegy bejelentése rosszhiszeműen történt-e. Ezért a rosszhiszemű védjegybejelentés megítélésének a joggyakorlat által kialakított szempontjai figyelembe vételével azt kellett megítélni, hogy a bejelentő a bejelentés időpontjában tudott-e vagy kellő körülményekkel tudnia kellett arról, hogy a lajstromozásra bejelentett megjelölésre vonatkozó jogok nem őt, hanem más személyt illetnek meg, és a bejelentés megtételére csalárd szándékkal, az üzleti tisztesség követelményeibe ütköző módon került-e sor.

- [23] A felperesek felülvizsgálati kérelmükben az eljáró bíróságok által az eset összes körülményeinek figyelembe vételével, a per adatainak mérlegelése körében tett egyes megállapítások téves voltát állították, olyan konkrét hivatkozásuk azonban nem volt, hogy az eljáró bíróságoknak mely következtetése lett volna kirívóan okszerűtlen, a logika szabályaival ellentétes, nyilvánvalóan helytelen vagy iratellenes, és azt sem állították, hogy az általuk hivatkozott tényekből csupán egyfajta következtetés lett volna levonható. A felperesek felülvizsgálati kérelmükben nem adtak elő olyan érveket, amelyekre indoklásában a jogerős ítélet nem tért ki. Az eljáró bíróságok a védjegybejelentés rosszhiszeműségének vizsgálata során a per adatai alapján levont következtetéseiket részletesen és kimerítően megindokolták, amellyel a Kúria is egyetért. A jogerős ítélet indokolásának szükségtelen megismétlése nélkül, a felülvizsgálati kérelemben vitatott megállapításokra tekintettel a Kúria csupán kiemeli a következőket.
- [24] A perben nem volt vitás, hogy a felpereseknek nyilvánvalóan tudomása volt a beavatkozó és az általa gyártott, védjegyeivel ellátott porcelántermékek piaci jelenlétéről. A felperesek részben önmaguknak is ellentmondva, a „...” márkanév száz éves múltra visszatekintő ismertségét és jóhírnevét állították, a perbeli esetben azonban mégis a beavatkozó javára oltalom alatt álló védjegyek jóhírnevét vitatták. Az eljáró bíróságok okszerűen jutottak arra a következtetésre, hogy a nemzeti kultúra részét képező, Hungaricumnak minősített „...” márkanév és védjegy közismert és jóhírnevű, és nem vezetett annak erodálódásához a beavatkozó gazdasági társaság utóbbi években megromlott pénzügyi-gazdasági helyzete és a társaság belügyeivel kapcsolatban megjelent néhány sajtóközlemény. Amint arra az alperes is helyesen hivatkozott, a rosszhiszemű védjegybejelentés vizsgálata során az eltérő áruk és szolgáltatások tényleges használata figyelembevételére nem egy vagy több konkrét védjegy jóhírűségét kellett vizsgálni, hanem a beavatkozó védjegyek közös elemét képező „...” megjelölés mint árujelző jóhírnevét. Ezért nincs relevanciája annak, hogy a beavatkozó a porcelántermékeken kívül a védjegyek árujegyzékében szereplő, mely áruk, vagy szolgáltatások vonatkozásában nem használja a védjegyet. A beavatkozó védjegyeinek jóhírneve a védjegyek árujegyzékében nem szereplő árukra és szolgáltatásokra is vonatkozó kiterjedt oltalmat biztosít. Ettől függetlenül a felperesek védjegybejelentése olyan áruosztályokban történt, amelyekre a védjegyeivel a piacon - felperesek által is tudottan - jelenlévő beavatkozó védjegyeinek árujegyzéke nem terjed ki. A per adatai alapján ugyancsak helytállóan állapították meg az eljáró bíróságok, hogy a rosszhiszeműség vizsgálata szempontjából releváns védjegybejelentés időpontjában a felperesek - a megjelöléssel érintett körben - tényleges gazdasági tevékenységet nem végeztek. Ennek cáfolataként a felpereseknek az az előadása, hogy egy nevezett cég által gyártásra kerülő termékek tervezési folyamatában személyesen aktív részt vállaltak, nem alkalmas annak igazolására, hogy a védjegyhasználatához valódi gazdasági érdek fűződik. A rosszhiszemű szándékkal történő bejelentés vizsgálatának szempontjából pedig nincs annak relevanciája, hogy a védjegyjogosultnak a védjegy használatát a lajstromozástól számított öt éven belül kell csupán megkezdenie, és a felpereseknek az az előadása is súlytalan, hogy a gazdasági tevékenység megkezdésével meg kívánták várni a védjegy lajstromozását. A csalárd és az üzleti tisztesség követelményeibe ütköző szándék vizsgálata során okszerűen értékelték az eljáró bíróságok, hogy tényleges gazdasági tevékenység végzése nélkül, a felperesek által is tudottan a piacon a jóhírnevű védjegyeivel ellátott árukkal jelenlévő beavatkozó gazdasági társaság érdekeit sérti a védjegybejelentés, amelyet a beavatkozó a perbeli védjegybejelentését megelőzően, a felperesek korábbi védjegybejelentése ellen tett tiltakozásával a felperesek kifejezett tudomására hozott.
- [25] A védjegybejelentés rosszhiszeműségét megalapozó szándék vizsgálata körében elsősorban annak volt jelentősége, hogy a felperesek tudata átfogta a márkanév piaci jelenlétét, széleskörű ismertségét, és azt, hogy annak használata sérti az érintett piaci szereplő, a beavatkozó gazdasági

érdekeit, amely gazdasági társaságnak a felperesek egyben részvényesei is. Ezért a per adatai alapján nem tekinthető kirívóan okszerűtlen következtetésnek az, hogy tényleges gazdasági tevékenység keretében történő használat nélkül, a védjegybejelentéssel a felperesek szándéka a védjegyoltalom által biztosított kizárólagos jog alapján másokkal szemben a fellépés volt, amelyet a felperesek jelen perindítása is igazol. A felperesek által megszerzett védjegyoltalom olyan árukra és szolgáltatásokra terjed ki, amelyekre a beavatkozó védjegyeinek oltalma nem áll fenn. Ezzel összefüggésben a csalárd szándék vizsgálata körében nyerhet értékelést az is, hogy a felpereseknek mennyiben volt, illetve kellő gondosság mellett lehetett-e tudomása a beavatkozó üzletpolitikájáról és az alperessel fennálló gazdasági kapcsolatáról. A felperesek e gazdasági kapcsolatra és a beavatkozó üzletpolitikájának változására vonatkozó tudomásukat azzal cáfolták, hogy nem kaptak hivatalos és az alapszabálynak megfelelő tájékoztatást, felülvizsgálati kérelmükben ugyanakkor elismerték, hogy „városi pletyka szintjén hallottak arról, hogy az alperes és a beavatkozó között van valamiféle megállapodás”. Az általános életpaszatlatnak is megfelel, hogy a felperesek, mint a beavatkozó gazdasági társaság részvényesei kellő gondosság tanúsítása mellett a védjegy bejelentését megelőzően tudomást szerezhettek volna a beavatkozó üzletpolitikájának változtatásáról, ennek keretében az alperessel fennálló gazdasági kapcsolatáról.

- [26] A felperesek névhasználatához fűződő joga sem teszi kizárttá a védjegybejelentés rosszhiszeműségének megállapítását. A perbeli esetben beavatkozó, mint védjegyjogosult a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (a továbbiakban: Vt.) 15. § (1) bekezdés a) pontja szerint a védjegyoltalom alapján a nem tilthat el mást attól, hogy gazdasági tevékenysége körében - az üzleti tisztesség követelményeivel összhangban - használja a saját nevét. [Tartalmilag azonosan szabályozzák a névhasználatot az Euvr. 14. cikk (1) és (2) bekezdései is.] A fent kifejtettek értelmében azonban nem lehet azt megállapítani, hogy a felperesek tárgyi védjegybejelentése és a védjegyoltalom által biztosított kizárólagos jog megszerzése megfelel az üzleti tisztesség követelményeinek, vagy a tisztességes ipari és kereskedelmi gyakorlattal összhangban történt.
- [27] A felperesek által kifogásolt egyéb körülményeknek (az alperes és a beavatkozó közötti szerződés nem minősül védjegyhasználati szerződésnek, a felperesek személyes meghallgatásának elmaradása) a per érdemi elbírálása szempontjából nem volt jelentősége.
- [28] A kifejtettekre figyelemmel és a felperesek felülvizsgálati kérelmében előadott indokok alapján nem volt megállapítható, hogy az eljáró bíróságok a per adatainak és az eset összes körülményeinek a kirívóan okszerűtlen mérlegelésével, a Pp. 206. § (1) bekezdését megsértve jutottak arra a következtetésre, hogy a felperesek védjegybejelentése rosszhiszemű volt.
- [29] Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [30] Euvr. 59. cikk (1) bekezdés, Euvr. 124. cikk d) pont

Záró rész

- [31] Az eredménytelen felülvizsgálattal élő felperesek a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelesek az alperes és az alperesi beavatkozó 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének

megfizetésére.

- [32] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet 29. § (2) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2020. június 24.

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bírószági ügyintéző